

HALI SEKTÖR RAPORU

TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

HALI SEKTÖR RAPORU

HALI ÜRÜNÜNÜN TANIMI

Çözü (arış) iplikleri üstüne ayrı bir desen ipliği ile değişik şekillerde düğüm atılarak, aralarından birkaç sıra atkı (argaç) ipliği geçirilip sıkıştırılarak aynı yükseklikte veya yer yer farklı yüksekliklerde, kabartmalı olarak kesilmiş, havlı yüzü olan dokumalara “halı” denmektedir.

Geleneksel olarak dokuma yöntemiyle ve günümüzde ise dokunarak ya da tafting (düz zemin kumaşına ipliklerin dikilmesi) yoluyla üretilen *havlı tekstil yüzeyleri* olarak tanımlanan halının sektörel önemi, dünya ticaretinde de kayda değer ürün gruplarından birini oluşturması sonucunu doğurmuştur.

Dünyada halı ticareti, el halısı, makine halısı ve tüfte halı olmak üzere, üretim teknikleri, yatırım eğilimleri, maliyetleri, tüketici profilleri, kullanım amaçları, pazar yapıları ve sermaye yoğunlukları oldukça farklı olan üç ana grupta incelenmektedir. El halısı, emek-yoğun ve tarihsel-kültürel miras yoluyla gelişen motiflere dayalı bir üretim yapısı sergilerken; makine halısı, sermaye-yoğun ve teknik tekstil kategorisinde ele alınabilecek bir üretim yapısına sahiptir

Kalın bir zemin üzerine bağlanan hav¹ sonucunda üretilen makine halısının el halısından farkı, ilmeklerinin çözgü yönünde hav çözgülerinden oluşmasıdır. El halısında ayrı bir iplik ile çözgü üzerine düğüm atılırken, makine halısında hav yüzeyi hav çözgünün atkılarla U biçiminde bağlantı yapmasıyla oluşmaktadır. Tüfte halı ise, önceden dokunmuş bir zemin dokusu üzerine tuft ipliklerinin dokunması ile oluşmaktadır.

Armonize Sistem sınıflandırmasına göre halılar 57. fasılda yer almaktadır. Bu ürün tanımında yer alan ürün grupları aşağıda yer almaktadır:

El Halısı ve Kilim	
5701	Düğümlü veya Sarmalı Halılar (El Dokuması Halılar)
570210	Kilim, Sumak, Karaman vb. Elde Dokunmuş Yer Döşemeleri
580500	Elişi Duvar halıları
Makine Halısı	
570220–570299 Arası	Dokuma Makine Halıları
5704	Keçeden Halılar
5705	Diğer Halılar ve Yer Kaplamaları
Tüfte Halı	
5703	Tüfte Halı

¹ Kadife, çuha, yün vb.nin yüzeyindeki ince tüy.

ÜLKEMİZİN MAKİNE HALISI PROFİLİ

Makine halısı, sermaye yoğun bir sektör olması ve teknik tekstillerle paralel yönde gelişmesi sebebiyle üzerinde önemle durulması gereken bir sektör olarak değerlendirilmektedir:

Ülkemizin makine halısı üretiminin büyük çoğunluğu Gaziantep'te yerleşik olan firmalarca yerine getirilmektedir. Makine halısı üreticiliğinin yoğun olduğu diğer illerimiz ise Kayseri ve İstanbul olarak belirtilebilir.

TÜRKİYE'NİN MAKİNE HALISI DIŞ TİCARETİ

İhracat

Makine halısı ihracatımız uzun yıllardan beri artış gösteren sektörlerimiz arasında yer almaktadır. Makine halısı ihracatı, 2011 yılından itibaren 2014 yılına kadar artış göstermiştir. Ancak 2015 yılında bir önceki seneye oranla değer bazında %14,8 oranında azalarak 1,7 milyar dolar civarında gerçekleşmiştir. 2016 yılında ise makine halısı ihracatı 5% oranında düşüş ile 1,6 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. 2018 yılına gelindiğinde Türkiye'nin makine halısı ihracatı %3,7 oranında artarak 1,9 milyar dolar değerinde gerçekleştiği gözlemlenmektedir. 2019 yılında %11,3 oranında artan makine halısı ihracatı 2,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ürünler itibariyle makine halısı ihracatımız değerlendirildiğinde ise; en önemli ihraç ürün grubunun 5702 GTİP kodlu "dokuma makine halıları" olduğu gözlemlenmektedir.

GTİP	ÜRÜN	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
570220-570299	DOKUMA MAKİNA HALILARI	1.832.045.549	1.899.498.790	2.110.940.179	11,1%	99,1%
570410-570490	KEÇEDEN HALILAR	1.097.431	1.040.908	1.354.509	30,1%	0,1%
570500	DİĞER HALI VE YER KAPLAMALARI	11.823.406	12.980.764	17.204.282	32,5%	0,8%
Genel Toplam		1.844.966.386	1.913.520.462	2.129.498.970	11,3%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Makine halısı ihracatımızda en önemli pazarımız aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere 614 milyon dolarlık ihracat tutarı ve % 28,9'lık pay ile ABD'dir. Makine halısı ihracatımızda ilk 10 ülkenin toplam payı %86 dolayındadır. 2019 yılında ülkeler bazında makine halısı ihracatımıza bakıldığında en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ilk 10 ülke içerisinde Libya en fazla ihracat artışı gerçekleştirdiğimiz ülke olarak dikkat çekmektedir. 2019 yılında Libya'ya makine halısı ihracatımız %73,7 oranında artarak yaklaşık 84 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

ÜLKE	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
A.B.D.	426.976.106	525.036.163	614.600.912	17,1%	28,9%
SUUDİ ARABİSTAN	277.003.667	238.135.677	317.688.053	33,4%	14,9%
ALMANYA	100.741.523	91.957.869	115.316.903	25,4%	5,4%
IRAK	145.031.856	122.942.605	95.421.920	-22,4%	4,5%
LİBYA	35.783.991	48.610.504	84.423.812	73,7%	4,0%
MISIR	24.610.079	61.874.861	73.070.304	18,1%	3,4%
B.A.E.	69.821.247	72.309.940	63.811.832	-11,8%	3,0%
İRAN	26.199.025	39.597.213	45.076.583	13,8%	2,1%
İNGİLTERE	38.717.999	41.403.344	44.755.906	8,1%	2,1%
İSRAİL	36.173.292	29.339.664	30.729.820	4,7%	1,4%
KUVEYT	24.275.054	25.226.307	27.813.985	10,3%	1,3%
POLONYA	27.984.249	23.172.472	26.334.055	13,6%	1,2%
KAZAKİSTAN	17.155.926	22.656.313	25.983.299	14,7%	1,2%
KANADA	30.053.395	21.610.351	24.907.942	15,3%	1,2%
ROMANYA	22.370.252	22.947.397	24.501.877	6,8%	1,2%
DİĞER	542.068.725	526.699.782	515.061.767	-2,2%	24,2%
GENEL TOPLAM	1.844.966.386	1.913.520.462	2.129.498.970	11,3%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

İthalat

YILLAR	DEĞER (\$)	DEĞİŞİM
2011	31.287.048	-
2012	26.584.933	-15,0%
2013	33.986.575	27,8%
2014	29.520.724	-13,1%
2015	27.939.409	-5,4%
2016	23.890.132	-14,5%
2017	22.041.003	-7,7%
2018	19.275.116	-12,5%
2019	18.432.542	-4,4%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Yıllar itibariyle makine halısı ithalatımız dalgalı bir seyir izlemektedir. 2018 yılında makine halısı ithalatımız, değer bazında bir önceki seneye göre %12,5 oranında gerileyerek 19 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. 2019 yılında ise bir önceki yıla göre %4,4 gerileyerek 18 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

GTİP	ÜRÜN	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
570220-570299	DOKUMA MAKİNA HALILARI	13.326.724	12.850.963	13.207.671	2,8%	71,7%
570410-570490	KEÇEDEN HALILAR	4.707.457	3.624.408	3.015.278	-16,8%	16,4%
570500	DİĞER HALI VE YER KAPLAMALARI	4.006.822	2.799.745	2.209.593	-21,1%	12,0%
Genel Toplam		22.041.003	19.275.116	18.432.542	-4,4%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Bilgi Sistemi

Ürün bazında incelendiğinde ise, en fazla ithalat yaptığımız ürün grupları numaralı “dokuma makine halıları”, “keçeden halılar” ve “diğer halılar ve yer kaplamaları” olarak sıralanmaktadır.

2019 yılında dokuma makine halıları ithalatımız değer bazında %2,8 oranında artarak yaklaşık 13,2 milyon dolar, keçeden halılar %16,8 oranında gerileyerek 3 milyon dolar, diğer halılar ve yer kaplamaları ise %21,1 oranında gerileyerek 2,2 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

Makine halısı ithalatımız ülkesel bazda incelendiğinde, sırasıyla Bulgaristan (%27), Hindistan (%14,7) ve İtalya (%7) gelmekte olup, bu üç ülke makine halısı ithalatımızın %41’ini teşkil etmektedir.

2019 yılında Bulgaristan’dan makine halısı ithalatımız %150,1 oranında artarak 4,9 milyon dolar, Hindistan’dan %33,1 oranında azalarak yaklaşık 2,7 milyon dolar, İtalya’dan ise %25,9 oranında azalarak 1,2 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

ÜLKE	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
BULGARİSTAN	147.837	1.992.628	4.982.600	150,1%	27,0%
HİNDİSTAN	3.809.421	4.039.288	2.704.053	-33,1%	14,7%
İTALYA	1.516.704	1.752.354	1.298.421	-25,9%	7,0%
ALMANYA	1.009.640	1.263.955	1.294.822	2,4%	7,0%
HOLLANDA	1.265.894	1.193.266	1.020.566	-14,5%	5,5%
ÇİN	4.052.404	1.488.390	930.671	-37,5%	5,0%
BELÇİKA	2.377.460	1.591.647	900.432	-43,4%	4,9%
MISIR	1.766.395	1.481.320	828.790	-44,1%	4,5%
İRAN	5.323	427.825	731.325	70,9%	4,0%
BURSA SERBEST BÖLGESİ	927.161	714.283	629.774	-11,8%	3,4%
A.B.D.	164.682	597.667	616.667	3,2%	3,3%
İNGİLTERE	1.676.345	566.468	526.135	-7,1%	2,9%
PAKİSTAN	4.700		330.036	100,0%	1,8%
İRLANDA	127.779	41.489	242.888	485,4%	1,3%
İSPANYA	172.730	163.004	217.158	33,2%	1,2%
DİĞER	3.016.528	1.961.532	1.178.204	-39,9%	6,4%
GENEL TOPLAM	22.041.003	19.275.116	18.432.542	-4,4%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

2019 yılında en fazla makine halısı ithalatı gerçekleştirdiğimiz ilk on ülke arasında en fazla gerileme %44,1 oranında gerileme ile Mısır olurken; ithalatımızdaki en fazla artış %485 oranında artış ile İrlanda olmuştur.

2019 yılında en fazla makine halısı ithalatı gerçekleştirdiğimiz ilk on ülke, toplam makine halısı ithalatımızın yaklaşık %94'ünü oluşturmuştur.

DÜNYA MAKİNE HALISI TİCARETİ

Dünya makine halısı ithalatı 2019 yılında, bir önceki yıla oranla %0,2 oranında bir azalışla 6,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

DÜNYA MAKİNE HALISI İTHALATI (1.000 \$)

ÜLKE	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
ABD	1.742.209	1.761.606	1,1%	25,8%
Almanya	492.634	480.250	-2,5%	7,0%
Japonya	328.415	310.656	-5,4%	4,5%
İngiltere	312.231	309.143	-1,0%	4,5%
Suudi Arabistan	246.145	300.940	22,3%	4,4%
Fransa	271.604	255.931	-5,8%	3,7%
Kanada	170.085	181.599	6,8%	2,7%
Hollanda	148.222	171.215	15,5%	2,5%
Irak	316.760	158.271	-50,0%	2,3%
Birleşik Arap Emirlikleri	125.854	134.490	6,9%	2,0%
Türkiye (52. sırada)	19.275	18.431	-4,4%	0,3%
İl 10 Ülke Toplam İthalat	4.154.159	4.064.101	-2,2%	59,4%
DİĞER	2.696.168	2.774.283	2,9%	40,6%
Dünya Makine Halısı İthalatı	6.850.327	6.838.384	-0,2%	100,0%

Kaynak: ITC TradeMap- Haziran 2020

ITC Trademap istatistiklerine göre, dünya makine halısı ithalatında ABD, Almanya, Japonya, İngiltere ve Suudi Arabistan öne çıkan ülkeler olarak yer almaktadır. Söz konusu 5 ülkenin dünya makine halısı ithalatının %46'sına hâkim olduğu görülmektedir.

DÜNYA MAKİNA HALISI İHRACATI (1.000 \$)

ÜLKE	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
Türkiye	1.913.569	2.129.580	11,3%	28,8%
Çin	1.390.969	1.464.350	5,3%	19,8%
Hindistan	840.781	834.043	-0,8%	11,3%
Belçika	662.681	625.230	-5,7%	8,5%
Hollanda	285.560	296.715	3,9%	4,0%
Almanya	227.979	216.278	-5,1%	2,9%
Mısır	27.755	209.773	655,8%	2,8%
ABD	190.724	193.882	1,7%	2,6%
İngiltere	145.484	140.510	-3,4%	1,9%
Polonya	111.859	108.694	-2,8%	1,5%
İlk 10 Ülke Toplam	5.797.361	6.219.055	7,3%	84,2%
DİĞER	1.673.152	1.163.232	-30,5%	15,8%
Dünya Makine Halısı İthalatı	7.470.513	7.382.287	-1,2%	100,0%

Kaynak: ITC TradeMap- Haziran 2020

Dünya makine halısı ihracatında önde gelen ülkeler ise Türkiye, Çin, Hindistan, Belçika ve Hollanda'dır. Türkiye tek başına pazarın %28,8'ini elinde bulundurmaktadır. Türkiye'nin hemen ardından gelen Çin ise %19,8'lik pazar payına sahip bulunmaktadır.

TÜRKİYE'NİN TÜFTE HALI DIŞ TİCARETİ

İhracat

Ülkemizin tüfte halı ihracatında 2011-2019 yılları arasında değer bazında her artış yaşanmıştır. 2019 yılında bir önceki yıla göre tüfte halı ihracatımız değer bazında %15,5 oranındaki artışla yaklaşık 346 milyon dolara yükselmiştir.

YILLAR	DEĞER (\$)	DEĞİŞİM
2011	138.987.597	-
2012	171.534.208	23,4%
2013	172.510.052	0,6%
2014	205.980.378	19,4%
2015	207.685.613	0,8%
2016	225.531.436	8,6%
2017	260.515.666	15,5%
2018	299.581.068	15,0%
2019	346.150.099	15,5%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ülkeler bazında tüfte halısı ihracatımız incelendiğinde ise; en fazla tüfte halı ihraç ettiğimiz ülkeler İngiltere, Irak, ABD ve Libya olarak sıralanmakta olup, söz konusu ülkelerin tüfte halı ihracatımızdan aldıkları paylar ise sırasıyla; %19,9, %12,9, %10,3 ve %8 düzeyindedir.

ÜLKE	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
İNGİLTERE	48.733.809	55.962.330	69.043.901	23,4%	19,9%
IRAK	35.980.896	46.136.489	44.541.039	-3,5%	12,9%
A.B.D.	17.112.960	16.843.938	35.546.955	111,0%	10,3%
LİBYA	1.142.431	5.986.586	27.696.993	362,7%	8,0%
SUUDİ ARABİSTAN	33.765.374	27.075.515	22.892.387	-15,4%	6,6%
BELÇİKA	9.077.018	9.637.473	11.785.509	22,3%	3,4%
KUVEYT	8.144.201	10.087.797	10.200.063	1,1%	2,9%
ALMANYA	9.457.068	9.118.551	9.442.908	3,6%	2,7%
KATAR	2.889.057	9.457.726	8.847.382	-6,5%	2,6%
MISIR	4.190.565	5.856.965	8.705.148	48,6%	2,5%
İSRAİL	5.077.566	5.768.044	7.767.427	34,7%	2,2%
CEZAYİR	5.368.369	7.786.757	6.518.141	-16,3%	1,9%
İTALYA	8.423.510	6.939.559	6.396.952	-7,8%	1,8%
FRANSA	5.303.274	5.569.951	4.659.305	-16,3%	1,3%
RUSYA FEDERASYONU	2.281.395	3.188.229	4.625.084	45,1%	1,3%
DİĞER	63.568.173	74.165.158	67.480.905	-9,0%	19,5%
GENEL TOPLAM	260.515.666	299.581.068	346.150.099	15,5%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

İthalat

Ülkemizin tüfte halı ithalatı dalgalı bir seyir izlemekte olup, tüfte halı ithalatımız 2019 yılında 2018 yılına göre %1,7 oranında azalarak 27,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

YILLAR	DEĞER (\$)	DEĞİŞİM
2011	48.480.532	-
2012	42.465.245	-12,4%
2013	45.886.811	8,1%
2014	45.670.912	-0,5%
2015	43.871.574	-3,9%
2016	31.309.196	-28,6%
2017	31.145.009	-0,5%
2018	28.160.053	-9,6%
2019	27.675.162	-1,7%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ülkeler bazında tüfte halı ithalatımız incelendiğinde ise; en fazla ithalat Hollanda, Belçika ve Sırbistan'dan yapılmış olup, söz konusu ülkelerin tüfte halı ithalatımızdan aldıkları paylar ise sırasıyla; %33,4, %15 ve %11,9 düzeyindedir. Anılan ülkelere

yapmış olduğumuz tüfte halı ithalatı, toplam sektör ithalatımızın yaklaşık %60'ını oluşturmaktadır.

ÜLKE	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
HOLLANDA	8.277.313	8.034.766	9.250.380	15,1%	33,4%
BELÇİKA	6.732.460	4.734.492	4.144.871	-12,5%	15,0%
SİRBİSTAN	41.507	2.175.800	3.306.923	52,0%	11,9%
ÇİN	6.069.438	3.986.491	3.117.211	-21,8%	11,3%
İNGİLTERE	3.189.228	3.343.480	2.195.733	-34,3%	7,9%
AVUSTURYA	2.207	28.719	1.324.019	4510,3%	4,8%
HİNDİSTAN	877.344	1.015.099	894.529	-11,9%	3,2%
A.B.D.	1.432.493	841.310	695.538	-17,3%	2,5%
ALMANYA	572.369	982.003	679.639	-30,8%	2,5%
FRANSA	375.872	528.943	459.408	-13,1%	1,7%
KAYSERİ SERBEST BÖLGESİ	1.477.794	785.758	440.045	-44,0%	1,6%
TAYLAND	410.355	477.401	405.850	-15,0%	1,5%
DANİMARKA	112.151	424.335	184.844	100,0%	0,7%
İTALYA	238.687	148.869	102.745	-31,0%	0,4%
POLONYA	158.609	61.668	90.182	46,2%	0,3%
DİĞER	1.177.182	590.919	383.245	-35,1%	1,4%
GENEL TOPLAM	31.145.009	28.160.053	27.675.162	-1,7%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA TÜFTE HALI TİCARETİ

Dünya tüfte halı ithalatı, 2019 yılında %4,7 oranında azalarak yaklaşık 6,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında en fazla ithalat yapan ülke ABD olup, dünya ithalatının %13'ünü tek başına gerçekleştirmektedir. ABD'yi %11,8 ile İngiltere ve %8 ile Kanada takip etmektedir.

DÜNYA TÜFTE HALI İTHALATI (1.000 \$)

ÜLKE	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
ABD	980.121	857.123	-12,5%	13,0%
İngiltere	812.756	777.382	-4,4%	11,8%
Kanada	574.072	530.046	-7,7%	8,0%
Almanya	591.210	528.598	-10,6%	8,0%
Japonya	263.547	261.914	-0,6%	4,0%
Avustralya	285.442	250.760	-12,2%	3,8%
Fransa	220.329	215.114	-2,4%	3,3%
Hollanda	230.280	214.526	-6,8%	3,3%
Suudi Arabistan	123.432	147.685	19,6%	2,2%
Çek Cumhuriyeti	144.066	144.478	0,3%	2,2%
Türkiye (43. sırada)	28.160	27.675	-1,7%	0,4%
İl 10 Ülke Toplam İthalat	4.225.255	3.927.626	-7,0%	59,5%
DİĞER	2.701.769	2.670.525	-1,2%	40,5%
Dünya Tüfte Halı İthalatı	6.927.024	6.598.151	-4,7%	100,0%

Kaynak: ITC TradeMap- Haziran 2020

Dünya tüfte halı ihracatının 2019 yılı itibariyle %13,8'ini Çin, %15,0'ini Belçika, %12,5'ünü Hollanda, %10,9'unu ABD ve %7,7'ini Hindistan gerçekleştirmiştir. Söz konusu beş ülke, dünya el halısı ihracatının %65,5'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye ise dünyanın en büyük yedinci tüfte halı tedarikçisi olup 2017 yılında Türkiye'nin tüfte halı ihracatı %15,5 oranında artmıştır.

DÜNYA TÜFTE HALI İHRACATI (1.000 \$)

ÜLKE	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
Çin	1.535.882	1.417.486	-7,7%	19,7%
Belçika	1.053.005	1.006.145	-4,5%	14,0%
Hollanda	1.015.218	954.910	-5,9%	13,3%
ABD	753.535	685.448	-9,0%	9,5%
Hindistan	563.191	534.204	-5,1%	7,4%
Türkiye	299.581	346.150	15,5%	4,8%
Almanya	352.179	318.174	-9,7%	4,4%
İngiltere	199.457	191.950	-3,8%	2,7%
Danimarka	149.583	145.013	-3,1%	2,0%
Fransa	161.304	139.336	-13,6%	1,9%
İlk 10 Ülke Toplam	6.082.935	5.738.816	-5,7%	79,8%
DİĞER	1.503.323	1.449.783	-3,6%	20,2%
Dünya Makine Halısı İthalatı	7.586.258	7.188.599	-5,2%	100,0%

Kaynak: ITC TradeMap- Haziran 2020

EL HALISI PROFİLİ

Dünya el halısı ve kilim üretimi ve ihracatı genellikle Hindistan, Pakistan, İran, Nepal, Türkiye ve Çin tarafından yapılmaktadır. Söz konusu ülkelerin dünya el dokuması halı ve kilim pazarına hâkim olmalarının sebepleri;

- İthalatçı ülkelerdeki dağıtım kanallarının, depolarının ve perakende ağının büyük çoğunluğuna sahip olmaları,
- Bu dağıtım kanallarında kendi ülkelerinin ürünleri dışında ürünleri satmamaları,
- Bu ürünlerde en fazla maliyet kalemini oluşturan işçilik giderlerinin bu ülkelerde oldukça düşük olması nedeniyle ürünleri dünya pazarına düşük fiyatla sunabilmeleri,
- Bu ülkelerin uzun yıllardır ürünleri için batı pazarlarında oluşturdukları güçlü imaj olarak sıralanabilir.

TÜRKİYE’NİN EL HALISI DIŞ TİCARETİ

İhracat

Ülkemizin el halısı ihracatı dalgalı bir seyir izlemekte olup, kriz dönemlerinden bağımsız olarak artış ve azalışlar göstermektedir. Türkiye’nin el halısı ihracatı 2011 yılında 175 milyon dolarken, 2018 yılına kadar ihracat sürekli gerilemiştir. 2011 – 2018 yılları arası dönemde Türkiye’nin el halısı ihracatı %71 oranında gerilemiştir.

Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere, 2019 yılında el halısı ihracatımız 2018 yılına göre değer bazında ise %8,4 oranındaki artışla 55 milyon dolara ile yükselmiştir.

YILLAR	DEĞER (\$)	DEĞİŞİM
2011	175.532.255	-
2012	139.082.356	-20,8%
2013	132.290.678	-4,9%
2014	128.388.994	-2,9%
2015	85.457.811	-33,4%
2016	59.074.627	-30,9%
2017	56.289.638	-4,7%
2018	51.125.503	-9,2%
2019	55.402.467	8,4%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Bilgi Sistemi

Ülkeler bazında el halısı ihracatımız incelendiğinde ise; en fazla el halısı ihraç ettiğimiz ülkeler Japonya, ABD, Almanya ve İtalya olarak sıralanmakta olup, söz konusu ülkelerin el halısı ihracatımızdan aldıkları paylar ise sırasıyla; %30,3, %27,2, %3,8 ve %3,8 düzeyindedir.

ÜLKE	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
JAPONYA	2.158.789	4.936.563	16.789.588	240,1%	30,3%
A.B.D.	19.837.617	20.585.939	15.082.583	-26,7%	27,2%
ALMANYA	4.778.601	2.466.123	2.122.707	-13,9%	3,8%
İTALYA	2.350.506	1.694.832	2.091.976	23,4%	3,8%
ÇEK CUMHURİYETİ	742.951	1.257.078	2.075.169	65,1%	3,7%
İSVİÇRE	1.375.656	1.447.465	1.840.550	27,2%	3,3%
İSRAİL	1.463.840	696.640	961.878	38,1%	1,7%
FRANSA	1.220.201	1.039.375	887.862	-14,6%	1,6%
LİBYA	145.033	236.090	827.372	250,4%	1,5%
HOLLANDA	1.390.546	1.233.133	771.553	-37,4%	1,4%
İSPANYA	351.914	323.222	742.124	129,6%	1,3%
IRAK	470.958	429.288	709.684	65,3%	1,3%
B.A.E.	1.418.876	749.271	610.807	-18,5%	1,1%
SUUDİ ARABİSTAN	477.518	376.748	542.764	44,1%	1,0%
İNGİLTERE	291.534	690.531	511.281	-26,0%	0,9%
DİĞER	17.815.098	12.963.205	8.834.569	-31,8%	15,9%
GENEL TOPLAM	56.289.638	51.125.503	55.402.467	8,4%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Bilgi Sistemi

2019 yılında Türkiye'nin en fazla el halısı ihracatı gerçekleştirdiği ülke konumundaki Japonya'ya ihracat %240 oranında artarak yaklaşık 16,7 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde Türkiye'nin Libya'ya ihracatındaki artış oranı dikkat çekicidir. Türkiye'nin 2019 yılında Libya'ya ihracatı %250 oranında artarak yaklaşık 827 bin dolar değerinde gerçekleşmiştir. En fazla el halısı ihracatı gerçekleştirdiğimiz ilk on ülke içerisinde 2019 yılında ihracatımızda en fazla gerileme olan ülkeler ise %37,4 oranında gerileme ve 771 bin dolar değerinde ihracatla Hollanda olmuştur.

İthalat

Ülkemizin el halısı ithalatı dalgalı bir seyir izlemekte olup 2012 yılından itibaren, ihracata benzer şekilde düşüşler gözlenmektedir. Diğer yandan, 2019 yılında sektör ithalatı değer bazında %31,7 oranında artarak 7,5 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

YILLAR	DEĞER (\$)	DEĞİŞİM
2011	114.357.541	-
2012	107.982.425	-5,6%
2013	104.724.836	-3,0%
2014	99.312.723	-5,2%
2015	31.821.780	-68,0%
2016	10.018.588	-68,5%
2017	5.938.940	-40,7%
2018	5.745.645	-3,3%
2019	7.566.620	31,7%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Bilgi Sistemi

Ülkeler bazında el halısı ithalatımız incelendiğinde ise; en fazla ithalat Hindistan, BAE ve Pakistan'dan gerçekleştirilmekte olup, söz konusu ülkelerin el halısı ithalatımızdan aldıkları paylar ise sırasıyla; %27,3, %24,9 ve %20,7 düzeyindedir. Anılan ülkelere gerçekleştirilmiş olduğumuz el halısı ithalatı, toplam el halısı ithalatımızın %80'ini oluşturmaktadır.

ÜLKE	2017	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
HİNDİSTAN	3.028.288	2.330.053	2.068.200	-11,2%	27,3%
B.A.E.			1.884.901	100,0%	24,9%
PAKİSTAN	1.264.469	1.376.560	1.568.481	13,9%	20,7%
ÇİN	426.310	905.668	659.037	-27,2%	8,7%
AFGANİSTAN	192.948	378.499	406.215	7,3%	5,4%
VİETNAM	9.477	5.188	148.189	2756,4%	2,0%
İRAN	51.560	38.902	126.776	225,9%	1,7%
ÖZBEKİSTAN	52.409	88.362	95.804	8,4%	1,3%
MOLDOVA	84.704	142.728	92.513	-35,2%	1,2%
BANGLADEŞ	90.666	89.853	89.824	0,0%	1,2%
İTALYA	51.241	15.715	89.657	470,5%	1,2%
A.B.D.	26.060	1.391	84.863	6000,9%	1,1%
İNGİLTERE	77.914	28.254	57.257	102,7%	0,8%
ALMANYA	24.343	489	43.272	8749,1%	0,6%
FRANSA	78.790	102.295	40.951	-60,0%	0,5%
DİĞER	479.761	241.688	110.680	-54,2%	1,5%
GENEL TOPLAM	5.938.940	5.745.645	7.566.620	31,7%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Bilgi Sistemi

DÜNYA EL HALISI TİCARETİ

Dünya el halısı ithalatı 2017 yılında %13,2 oranında azalarak 1,03 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. ABD tek başına dünya halı ithalatının %42,6'sını gerçekleştirmektedir.

DÜNYA EL HALISI İTHALATI (1.000 \$)

ÜLKE	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
ABD	540.474	441.926	-18,2%	42,6%
Almanya	86.297	81.131	-6,0%	7,8%
İngiltere	54.922	62.037	13,0%	6,0%
Japonya	40.418	39.386	-2,6%	3,8%
Kanada	30.489	33.386	9,5%	3,2%
Birleşik Arap Emirlikleri	23.701	29.644	25,1%	2,9%
İtalya	30.440	29.468	-3,2%	2,8%
İsviçre	33.587	28.685	-14,6%	2,8%
Fransa	27.356	23.597	-13,7%	2,3%
Avustralya	23.617	18.341	-22,3%	1,8%
Türkiye (21. sırada)	5.746	7.567	31,7%	0,7%
İl 10 Ülke Toplam İthalat	891.301	787.601	-11,6%	75,9%
DİĞER	305.180	250.453	-17,9%	24,1%
Dünya El Halısı İthalatı	1.196.481	1.038.054	-13,2%	100,0%

Kaynak: ITC TradeMap- Haziran 2020

Dünya el halısı ihracatının 2019 yılı itibariyle %36,5'ini Hindistan, %9'unu Pakistan, %8,1'ini İran, %7'sini Nepal ve %5,7'sini Türkiye gerçekleştirmiştir. Söz konusu beş ülke, dünya el halısı ihracatının %66'sını gerçekleştirmektedir.

DÜNYA EL HALISI İHRACATI (1.000 \$)

ÜLKE	2018	2019	Değişim (2018-2019)	Pay (2019)
Hindistan	354.281	356.126	0,5%	36,5%
Pakistan	71.328	87.375	22,5%	9,0%
İran	251.073	78.640	-68,7%	8,1%
Nepal	74.467	68.335	-8,2%	7,0%
Türkiye	51.125	55.403	8,4%	5,7%
Çin	78.978	54.248	-31,3%	5,6%
İtalya	33.233	39.026	17,4%	4,0%
ABD	35.582	32.552	-8,5%	3,3%
Almanya	39.176	31.377	-19,9%	3,2%
Fas	21.240	20.437	-3,8%	2,1%
İlk 10 Ülke Toplam	1.010.483	823.519	-18,5%	84,5%
DİĞER	491.032	151.314	-69,2%	15,5%
Dünya El Halısı İthalatı	1.501.515	974.833	-35,1%	100,0%

Kaynak: ITC TradeMap- Haziran 2020